

Sanktioner och blockad: en del i USA:s arsenal av massförstörelsevapen

Sanktioner och blockad: en del i USA:s arsenal av massförstörelsevapen

Nedanstående artikel har tidigare varit publicerad i tidskriften KUBA 1/2020, Vi har fått flera påstötningar om att sprida den bredare och publicerar den därför här också.

USA:s massförstörelsevapen

USA har ett brett spektrum av massförstörelsevapen. Bland dessa har blockader och sanktioner fått en alltmer framträdande roll. Dessa kan vara minst lika dödliga som bomber, men de väcker inte omvärldens avsky och protester på samma sätt. Minns sanktionerna mot Irak på 1990-talet. De orsakade fler döda barn än USA:s atombomb över Hiroshima. USA:s utrikesminister, Madeleine Albright, tyckte det var värt priset. (Medan FN:s Denis Halliday upplyste om att 'Vi håller på att förstöra ett helt samhälle. Det är den enkla sanningen. Det är olagligt och omoraliskt'. Han avgick i protest).

Ofta används sanktioner för att försvaga en misshaglig regering innan militären skickas in. Åter är Irak ett åskådligt exempel. Sanktionernas syfte är att tvinga fram förändringar i ett lands politik eller störta dess regering. USA-senatorn Marco Rubio sa i mars 2019, med anledning av USA:s sanktioner: 'Venezuela kommer att uppleva en period av lidande som ingen annan nation på vårt halvklot i modern historia'. Och senatorn Bob Menendez bredde på: 'Om folket i Venezuela vill ha en framtid, om de vill ha en framtid utan sanktioner från USA, måste de erkänna Juan Guaidó'.

Alla sanktioner som inte införs av FN strider mot internationell rätt och FN-stadgan, men det rör inte USA i ryggen. Sedan länge spottar USA på internationell rätt, med ökande intensitet sedan de olagliga bombningarna av Jugoslavien. De omfattande brotten verkar inte störa medier eller politiker, som aldrig kritiserar upp dem.

Fördelar med sanktioner för USA

Sanktioner är billiga för USA. De kan till och med ge fördelar. Multinationella företag, som vill uppnå fördelaktiga villkor, kan påverka politiker och myndigheter för att de ska gynna dem. När USA försöker pressa Tyskland till att stoppa Nordstream 2 och gasimport från Ryssland, är tanken att Tyskland istället ska tvingas köpa dyrare gas från USA, framställd med den miljöförstörande metoden fracking.

Med konventionellt krig riskerar USA att dess soldater kommer hem i licksäckar. Med sanktioner tar stormakten ingen sådan risk. Inte heller med sina drönare, som avrättar utomrättsligt och där den överväldigande majoriteten av de dödade är oskyldiga civila. På liknande sätt ger USA sin flotta rätt att uppbringa fartyg, vilket man gjort med lastfartyg i Panamakanalen på väg till Venezuela med livsmedel. USA kan invadera länder utan så mycket som en krigsförklaring. Vilda Västern var ett under av laglydighet jämfört med

vad USA-regeringen gör idag.

USA-imperialismen och dess juniorpartners har gjort kvävningen av en rad länders ekonomier till ett förödande vapen. Sanktioner orsakar idag fler döda än konventionella krig. Sanktioner bromsar tillväxten bland miljontals människor och framtvingar emigration och folkförflyttningar.

Inte bra Kuba

USA:s sanktioner av olika omfattning mot Kuba, Venezuela, Iran, Ryssland, Nordkorea och Kina är väl kända. Men sanktioner mot Palestina och fattiga länder som Mali, Zimbabwe, Centralafrikanska Republiken, Guinea-Bissau, Kirgistan, Fiji, Nicaragua och Laos uppmärksammas inte ens av människorättsorganisationer.

Sanktioner är en brutal form av krigföring som medvetet riktar sig mot civilbefolkning och bland dem de mest försvarslösa: kvinnor, barn och gamla. Miljoner och åter miljoner människor berövas sina grundläggande behov. De är ett brott mot mänskligheten. Lagstiftning och internationella avtal, som Genèvekonventionen, FN-stadgan och Deklarationen om de Mänskliga Rättigheterna förbjuder uttryckligen såväl kollektiv bestraffning som aggression mot civila.

USA:s sanktioner är ekonomisk terrorism som påverkar en tredjedel av mänskligheten, utspridda i 39 länder. De utgör brott mot hela det internationella rättssystemet och är den mest omfattande kränkningen av de mänskliga rättigheterna i världen.

134 länder protesterar

77-Gruppen och Kina, en internationell organisation med plats i FN som representerar 134 utvecklingsländer, har uppmanat det internationella samfundet att fördöma och förkasta användningen av ensidiga sanktioner. Gruppen anser att ?den kriminella och omänskliga politiken att attackera försvarslösa befolkningar är ett uppenbart brott mot FN-stadgan och internationell rätt. De har blivit ett nytt vapen för mäktiga nationer när dessa står inför kraftiga inhemska opinioner som motsätter sig de oupphörliga krigen.?

Att sanktioner kan vara så förödande beror på det internationella finansiella systemet i vilket huvudsakligen dollar används. De flesta internationella transaktioner passerar banker i USA. Stormakten styr också såväl Internationella Valutafonden som Världsbanken. Dollar används i 88 procent av alla internationella transaktioner. (Euro i 31 procent, japanska yen i 22 procent, brittiska pund i 13 procent och kinesiska renminbi i bara 4 procent. Att det blir över 100 procent beror på att flera valutor kan användas i en och samma transaktion.) Banker i USA kan blockera transfereringar och konfiskera miljarder som tillhör regeringar, företag eller individer. De kan också kräva att alla andra banker accepterar påbuden från Washington, eller så kan dessa banker själva utsättas för sanktioner. Så har banker i Frankrike, Storbritannien, Schweiz med flera länder dömts till böter i miljardklassen. De betalar för att slippa ur rävsaxen. En bank som inte får hantera dollar är körd.

Svensk-Kubanska och blockaden

Företag och enskilda har stora svårigheter att överföra pengar till exempelvis Kuba, även om transaktionen inte sker i dollar. Bankerna är rädda för att drabbas av USA:s bannbullor och avstår från alla affärer med ?högriskländer?. Och inte bara om pengarna ska till Kuba. Det räcker med att överföringen har någon koppling till Kuba. Så har Svensk-Kubanska Föreningen i Stockholm haft problem med att öppna ett konto för sin verksamhet där. Först efter utredningar och förhör kunde Svensk-Kubanska öppna ett Swishkonto. Likaså har Föreningen stött på patrull när pengar överförs till den europeiska organisationen MediCuba i Schweiz, för att köpa råvaror till medicinframställning i Kuba. (Då Kuba i många fall nekas köpa mediciner på grund av blockaden). Man ska då komma ihåg att varken Sverige, Schweiz eller EU har någon blockad av Kuba.

Det gäller inte bara Kuba. Samma dag som detta skrivs, 23 januari 2020, rapporterar Radions Ekonomieko att svenska företag inte får betalt för sin export till Ryssland på grund av att svenska banker vägrar överföra pengarna. Sedan länge är det omöjligt för svenska medborgare, födda i Iran, att föra över pengar till familjen i Iran via svenska banker. Det är bara två exempel.

Omvänd bevisföring

Det räcker för USA att ha en misstanke för att kunna anklaga och sanktionera ett företag för brott mot USA:s blockadlagar. Bevisbördan hamnar hos företaget och inte hos åklagaren, dvs. USA. USA, genom finansdepartementets OFAC, kallar ett företag (ofta en bank) till ett möte där det framgår att om det inte anpassar sig så kommer det inte att kunna bedriva några affärer i USA. Företagets tillgångar i USA kan beslagtogs och frysas inne och företagets chefer hotas av arrestering om de besöker USA. USA hittar några "brott" som företaget gjort mot blockaden och dömer ut böter. USA upprättar ett avtal med företaget som det måste underteckna. Avtalet stipulerar att USA:s myndigheter ska ha full insyn i företagets affärer för att kunna bevaka att det lyder sanktionerna. Avtalet kan endast sägas upp om båda parter är överens. Företaget värderar nästan alltid fortsatt verksamhet i USA högre än affärerna med den av USA sanktionerade individen/företaget/landet och faller undan för kraven.

Vad gäller US dollar: Om jag har en dollarsedel så anser jag att den är min och jag kan använda den på vilket sätt jag vill. Men det anser inte USA:s regering, utan hävdar att dollar endast får användas i affärer som inte bryter mot USA:s sanktioner. USA anser sig ha rätt att straffa dem som bryter mot detta.

Sanktioner som kan verka oviktiga, som de mot enskilda personer eller mot export av militär utrustning, kan ha långtgående konsekvenser. I de senare kan ingå klor, som används för vattenrening; konstgödsel, bekämpningsmedel, medicinsk utrustning eller något så simpelt som batterier och olika reservdelar. Sanktioner mot individer kan blockera alla de utpekades ekonomiska transaktioner. Tillgångar kan frysas, och krav kan ställas på inspektion av alla konton i ett land. Varje sanktion påverkar också det aktuella landets möjlighet att få lån och krediter.

Tusentals enskilda på USA:s sanktionslista

USA har en lista på drygt 6 300 personer under sanktion. Myndigheten i USA som övervakar blockader och sanktioner, OFAC, deklarerar: "OFAC administrerar olika program för sanktioner. Dessa kan vara selektiva eller totala. Sanktioner kan blockera tillgångar och begränsa kommersiella förbindelser för att uppnå målen för USA:s utrikespolitik och nationella säkerhet."

Sanktioner har blivit så viktiga och omfattande att det existerar en hel lagstiftning som vägledning för banker och företag. Bryter de mot dessa kan de själva ådömas dryga böter. Lagstiftningen är medvetet luddig och öppen för tolkningar och mutor. OFAC har inte ens en samlad information över alla länder eller enskilda som är utsatta för deras sanktioner.

När ett land väl har utsatts kan det förhandla med olika myndigheter i USA, som ställer krav på exempelvis nedskärningar, val som får USA:s gillande, upphävande av sociala program, privatiseringar och andra förändringar i politiken för att sanktionerna ska hävas. Likaså kan sanktioner mot företag hävas om de faller till föga för kraven. Det är vad som skett med rederier som straffats av USA för att de transporterat venezolansk olja.

Grundbult för att störta regeringar

Sanktioner är en grundbult i USA:s arbete för "regimförändring" i olika länder. De utförs cyniskt för att åstadkomma maximal skada. Hycklande anklagas sedan det aktuella landet för problem som uppstår med hyperinflation, ekonomin, brist på olika nödvändighetsartiklar som mediciner och livsmedel. USA beskyller myndigheterna för inkompetens och korruption, medan dess sanktioner förtigs.

USA följer minutiöst effekterna av åtgärderna och kriserna som det skapar för att bestämma den bästa tidpunkten för att starta ett uppror som kan leda till önskad regimförändring. USA:s UD och andra myndigheter, som USAID och NED, finansierar en lång rad icke statliga organisationer, NGO:er, i olika länder. Dessa arbetar för att skapa missnöje. Det är en taktik som använts i Venezuela Nicaragua, Iran, Syrien, Libyen, Zimbabwe och många andra länder.

Kan USA dras inför domstol?

Kan man då göra något mot USA för dess oupphörliga krig och grova brott mot internationell rätt?

2017 krävde ordföranden i Internationella Brottmålsdomstolen i Haag, CPI, Fatou Bensouda, att en undersökning skulle inledas om krigsbrott begångna i Afghanistan av talibaner, Haqqani-nätet, de afghanska styrkorna, CIA och USA:s krigsmakt. Blotta tanken att USA skulle anklagas för krigsbrott fick nationelle säkerhetsrådgivaren John Bolton att gå i taket och hota domare och andra i CPI med anhållande och sanktioner om de övervägde någon som helst åtgärd mot USA:s styrkor. ?Om domstolen förföljer oss, Israel eller andra av USA:s allierade, kommer vi inte att sitta med armarna i kors?, deklarerade Bolton. Han sa att ?USA är berett att införa finansiella sanktioner och åtal mot funktionärer om de går vidare med någon åtgärd mot någon personal i USA. Vi kommer att införa sanktioner mot deras tillgångar i USA:s finansiella system och vi kommer att föra process mot dem i vårt brottssystem?Samma sak kommer vi att göra mot varje stat eller företag som bidrar till en utredning från CPI mot personer i USA.? (The Guardian 10 september 2018). USA:s utrikesminister Pompeo upphävde chefsdomaren i CPI Bensoudas visum till USA. Domarna i CPI förstod budskapet. De sade att trots att ?det finns en rimlig grund? att tro att krigsbrott begåtts i Afghanistan, så finns det små möjligheter att få till rättegångar. En undersökning skulle ?inte tjäna rättvisan?.

Medietystnaden måste brytas

Sanktionerna mot Kuba har pågått i 60 år, mot Iran i 40. Medietystnaden kring sanktionerna behöver brytas. Vi måste ge lidandet ett mänskligt ansikte. Sanktionerna dödar. Sanktionerna är krig.

Zoltan Tiroler. Med utgångspunkt från Sara Flounders, International Action Center, USA 20200103